

בַּגֵּנֶד זֶה, אֹרִים - שְׁמֵאִירִים
בְּדִבְרֵיהֶם. תָּמִים - שְׁמֵשְׁלָמִים
בְּדִבְרֵיהֶם. זֶה פָּנִים וְזֶה אַחֲוֹר.
וְסוּד זֶה - קוֹל וְדַבּוּר. הַקּוֹל מֵאִיר
לְדַבּוּר לְדַבּוּר, הַדַּבּוּר מִשְׁלִים אֶת
הַדַּבּוּר. וְתָמִיד זֶה בְּזֶה עוֹלָם וְלֹא
נִפְרָדִים זֶה מִזֶּה לְעוֹלָמִים. מִשּׁוּם
כִּף חֲשֵׁן וְאֶפֶד, זֶה פָּנִים וְזֶה
אַחֲוֹר, וְהַכֹּל סוּד אֶחָד בְּלִי הַבְּדִל
כָּלִל.

אָמַר לוֹ, אִם כִּף שְׁאִינָם נִפְרָדִים
לְעוֹלָמִים, וְיָמִי שֶׁהִפְרִידָם, הָרִי
שְׁנֵינוּ, שְׁפָתוֹב (משלי טז) מִפְּרִיד
אֲלוֹף, מִזֶּה שְׁפָתוֹב (שמואל א-ב)
וְיִהְיֶה בִּכְרוֹת אֲבִיתָר בֶּן אַחִימֶלֶךְ אֶל
דָּוִד קָעִילָה אֶפֶד יָרֵד בִּידוֹ, וְאֲלוֹ
חֲשֵׁן לֹא נֶאֱמַר?

אָמַר לוֹ, וְדָאִי כִּף הוּא. כָּל מִזֶּה
שֶׁהוּא חֲשׁוֹב, הוּא טָמִיר וְגִנּוּז,
וְלֹא נִזְכָּר כָּל כִּף. כִּמּוֹ כֵּן נוֹשְׂאֵי
אֶפֶד בֶּד - מִזֶּה שֶׁהוּא בְּגָלוֹי יוֹתֵר,
הוּא נִזְכָּר, בְּשָׂבִיל שְׁמִתְפָּסָה מִזֶּה
שֶׁהוּא בְּגִיזוֹת וּטְמִירוֹת, וְעַל כֵּן
נִזְכָּר מִזֶּה שֶׁהוּא בְּגָלוֹי יוֹתֵר.

וּמִשּׁוּם כִּף הַשֵּׁם הָעֲלִיּוֹן הוּא סוּד
בְּטְמִירוֹת וְגִנּוּזוֹת, וְלֹא נִזְכָּר אֲלֹא
בַּשֵּׁם שֶׁהוּא בְּהַתְגַּלּוּת. זֶה נִזְכָּר,
וְזֶה נִגְנָז. זֶה בְּגָלוֹי וְזֶה בְּנִסְתָּר.
וְכָל מִזֶּה שֶׁהַתְגַּלּוּת, הוּא נִזְכָּר
לְעוֹלָמִים. הַשֵּׁם הַגָּנוּז הוּא
יְהוָה. הַשֵּׁם שֶׁהוּא בְּהַתְגַּלּוּת
הוּא אֲדֹנָי, וְעַל זֶה נִכְתָּב
בְּאוֹתִיּוֹת טְמִירוֹת וְנִקְרָא
בְּאוֹתִיּוֹת הֶלְלוּ וְנִתְפָּסָה זֶה בְּזֶה,
לְהִיּוֹת הַכְּבוֹד הָעֲלִיּוֹן טְמִיר וְגִנּוּז
לְעוֹלָמִים. שֶׁכָּל דְּרָכֵי הַתּוֹרָה כִּף
הֵם - גָּלוֹי וְנִסְתָּר. וְכָל דְּבָרֵי
הָעוֹלָם, בֵּין שֶׁל הָעוֹלָם הַזֶּה וּבֵין
שֶׁל הָעוֹלָם שְׁלֹמֶעֱלָה, כָּלִם
טְמִירִים וְגָלוּיִים.

פָּתַח וְאָמַר, (יונה א) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו
הַגִּידָה נָא לָנוּ בְּאֲשֶׁר לָמִי הָרָעָה
הַזֹּאת לָנוּ וְגו'. בַּפְּסוּק הַזֶּה יֵשׁ
לְהַתְּבוּנָה, כָּלִם שְׁאֵלָה בְּסוּד

רָקִבֵּל דָּא, אֹרִים: דְּנִהְרִין בְּמַלְיָהּוּ. תוֹמִים:
דְּאִשְׁלִימוּ בְּמַלְיָהּוּ. דָּא פָּנִים. וְדָא
אַחֲוֹר. וְרָזָא דָּא קוֹל וְדַבּוּר. קוֹל אֲנִהְרִי
לְדַבּוּר, לְמַלְלָא. דַּבּוּר אֲשָׁלִים מַלְּהָ. וְתַדִּיר
דָּא בְּדָא סִלְקוֹן, וְלֹא אֲתַפְּרִשֵּׁן דָּא מִן דָּא
לְעִלְמִין, וּבִגְיִין כִּף, חֲשֵׁן וְאֶפֶד, דָּא פָּנִים וְדָא
אַחֲוֹר וְכָלִא רָזָא חָדָא בְּלֹא פְרִישׁוּ כָּלִל.

אָמַר לִיה, אִי הָכִי דְלֹא מִתְּפָרֶשֶׁן לְעִלְמִין,
וּמֵאֵן דְּאִפְרִישׁ לוֹן, הָא תַּנְיִנָן, דְּכַתִּיב,

(משלי טז) מִפְּרִיד אֲלוֹף, מִזֶּה דְּכַתִּיב, (שמואל א ב)

וְיִהְיֶה בִּכְרוֹת אֲבִיתָר בֶּן אַחִימֶלֶךְ אֶל
דָּוִד קָעִילָה אֶפֶד יָרֵד בִּידוֹ, וְאֲלוֹ חֲשֵׁן לֹא קָאֻמַּר.
אָמַר לִיה, וְדָאִי הָכִי הוּא, כָּל מִזֶּה דְּהוּא
חֲשׁוֹב, אִיהוּ טְמִיר וְגִנּוּז, וְלֹא אֲדַכָּר כָּל
כִּף. כְּגִוּוֹנָא דָּא נוֹשְׂאֵי אֶפֶד בֶּד, מִזֶּה דְּאִיהוּ
בְּאַתְגַּלְיָא יִתִּיר, אִיהוּ אֲדַכָּר, בְּגִין דִּיתְפָּסִי מִזֶּה
דְּאִיהוּ בְּגִיזוֹ וּטְמִירוֹ. וְעַל דָּא אֲדַכָּר מִזֶּה
דְּאִיהוּ בְּאַתְגַּלְיָא יִתִּיר.

וּבִגְיִין כִּף, שְׁמָא עֲלָאָה אִיהוּ רָזָא בְּטְמִירוֹ
וְגִנּוּזוֹ, וְלֹא אֲדַכָּר אֲלֹא בְּשְׁמָא דְּאִיהוּ
בְּאַתְגַּלְיָא. דָּא אֲדַכָּר, וְדָא אֲגִנִּיז. דָּא
בְּאַתְגַּלְיָא, וְדָא בְּסִתִּירוֹ, וְכָל מִזֶּה דְּאַתְגַּלְיָא
אִיהוּ אֲדַכָּר לְעִלְמִין. שְׁמָא דְּגִנִּיז אִיהוּ יְהוָה,
שְׁמָא דְּאִיהוּ בְּאַתְגַּלְיָא אִיהוּ אֲדֹנָי, וְעַל דָּא
אֲכַתּוּב בְּאַתּוּוֹן טְמִירִין, וְאִקְרִי בְּאַתּוּוֹן אֲלִין,
וְאַתְפָּסִי דָּא בְּדָא, לְמַהּוֹי יִקְרָא עֲלָאָה טְמִיר
וְגִנִּיז לְעִלְמִין. דְּכָל אֹרְחֵי דְּאוֹרִיּוֹתָא הָכִי
הוּא, אֲתַגַּלְיָא וְסִתִּימָא. וְכָל מְלִין דְּעִלְמָא בֵּין
דְּעִלְמָא דִּין, וּבֵין דְּעִלְמָא דְּלַעֲיִלָא, כְּלָהּ אִיהוּ
טְמִיר וְגִלְיָא.

פָּתַח וְאָמַר, (יונה א) וַיֹּאמְרוּ אֵלָיו הַגִּידָה נָא לָנוּ
בְּאֲשֶׁר לָמִי הָרָעָה הַזֹּאת לָנוּ וְגו'. הָאִי
קָרָא אִית לְאִסְתְּכָלָא בִּיה, כְּלָהּ בְּרָזָא

החכמה, שכתוב הגידה נא לנו באשר למי, באשר למי. באשר - שאלו בסוד החכמה. כאן שאלו סוד שהוא בנגלה, לדעת אם בא מזרעו של יוסף, שכיון שראה הים את ארוננו, מיד נבקע והיה יבשה, שכתוב (תהלים קיד) הים ראה וינס. הים ראה את אותו שכתוב בו (בראשית לט) וינס ויצא החוצה. מיד - הירדן יסב לאחור.

ועל כן שאלו אותו באשר, שכתוב בו ביוסף, באשר את אשתו. אם באת מאותו הזרע, התפלל שישתק הים מאתנו. למי - ואם באת מזרעו של יעקב, שכתוב בו (שם לב) למי אתה ואנה תלך. והם היו מלאכים קדושים ששלח בשליחותו ונצל מאותה צרה. התפלל לרבונך, וישלח מלאכו ונצל מאותה צרה.

ואם לא, מה מלאכתך - במה אתה מתעסק בכל יום? ומאין תבוא - מי הם אבותיך? מה ארצך - אם היא ארץ ישראל והענש. ואי מזה עם אתה - אם הוא עמלק או אחד משבעה עממים שראויים להענש. הפל שאלו אותו פראוי. מה השיב להם? ויאמר להם עברי אנכי, מאותו זרע של אברהם העברי שקדש את שם רבוננו בכל יום בעולם. ואת ה' אלהי השמים אני ירא וגו'. הם לא שאלו אותו אלא דבר בנגלה ובנסתר לדעת בו, והוא השיב להם הפל בנגלה.

מה פתוב? וייראו האנשים יראה גדולה. כיון ששמעו את שמו של הקדוש ברוך הוא, מיד פחדו, משום שכלם היו יודעים את הנסים והגבורות שעשה הקדוש ברוך הוא בינם. וכיון שאמר להם את שמו של הקדוש ברוך הוא, מיד פחדו לפניו פחד רב.

דאמר לון שמו דקודשא בריך הוא, מיד דחילו קמיה דחילו סגיא.

דחכמתא שאילו. דכתיב הגידה נא לנו באשר למי, באשר, רזא דחכמתא שאילו. הכא שאילו רזא דאיהו באתגליא, למנדע אי מזרעא דיוסף קאתי, דימא כיון דחמא ארונא דיליה, מיד אתבקע, והיה יבשה, דכתיב (תהלים קיד) הים ראה וינס, הים ראה, ההוא דכתיב ביה (בראשית לט) וינס ויצא החוצה. מיד הירדן יסוב לאחור.

ועל דא שאילו ליה באשר, דכתיב ביה ביוסף, (בראשית לט) באשר את אשתו. אי מההוא זרעא קא אתית, צלי דישתוק ימא מינן. למי, ואי מזרעא דיעקב קא אתית, דכתיב ביה, (בראשית לב) למי אתה ואנה תלך, ואינון הוו מלאכין קדישין, דשדר בשליחותיה, ואשתזיב מההוא עאקו. צלי למרך, וישדר מלאכיה, ונשתזיב מההוא עאקו.

ואי לאו, מה מלאכתך, במה אשתדליתך בכל יומא. ומאין תבא, מאן אינון אבהתך. מה ארצך, אי היא ארעא דאתחזיאי לאתענשא. ואי מזה עם אתה, אי הוא עמלק, או חד משבעה עממין, דאתחזון לאתענשא. פלא שאילו ליה פדקא יאות.

מה אתיב לון, ויאמר אליהם עברי אנכי, מההוא זרעא דאברהם העברי, דאקדיש שמו דמאריה בכל יומא בעלמא. ואת יי' אלהי השמים אני ירא וגו', אינון לא שאילו ליה אלא מלה באתגליא ובאתפסאי למנדע ביה. ואיהו אתיב לון פלא באתגליא.

מה פתיב וייראו האנשים יראה גדולה, כיון דשמעו שמו דקודשא בריך הוא, מיד דחילו, בגין דכלהו הוו ידעין נסין וגבוראן דעבד קדשא בריך הוא בימא, וכיון דאמר לון שמו דקודשא בריך הוא, מיד דחילו קמיה דחילו סגיא.